Geen Nederlandse lauweren in Graz

In de week in de aanloop naar het Carnaval werd in Graz een open schaakfestival georganiseerd was ca. 400 deelnemers trok. In de A-groep was de rating begrensd tot 2000 (en 1900 voor jeugdspelers) maar er werden ook een B- en een C-groep geformeerd, en daarnaast een weekend toernooi zodat spelers van elk niveau een interessante uitdaging konden vinden.
Omdat de Oostenrijkse schaakbond dit jaar het 100-jarig bestaan viert, was het toernooi eveneens het officieel Oostenrijks kampioenschap en konden Oostenrijkse spelers dus aanspraak maken op twee verschillende prijzenpotten. De jonge Oostenrijks kampioen GM Valentin Dragnev profiteerde te volle door in de algemene eindstand de 3e prijs voor zich op te eisen, en daarnaast als bestgeklasseerde Oostenrijker de 1e prijs voor het nationaal kampioenschap.

Een opmerkelijke bijdrage aan het toernooi werd geleverd door een grote groep Russische kinderen met begeleiding (veelal ouders) die werden afgevaardigd door de beroemde Botwinnik schaakschool uit Moskou. Dat droegen zij uit met T-shirts en trainingspakken waar de naam van hun schaakschool op stond afgedrukt. Vooral in de B-groep waren de kinderen heel succesvol en haalden met name de deelnemende meisjes een groot aantal prijzen binnen.

Er waren ook een vijftal Nederlandse deelnemers die echter geen potten konden breken.
De jonge internationaal meester Casper Schoppen (2489) van wie veel wordt verwacht draaide lange tijd goed mee in de subtop van het toernooi maar toen het in de 9e en laatste ronde om de knikkers ging toen moest hij het onderspit delven tegen de Rus Vorobiev en bleef steken op 6 punten. Alle anderen moesten genoegen nemen met een bescheiden rol, ondergetekende met 4 ½, Jeroen van den Bersselaar (2170) met 4, Tom Meurs (2249) met 3 ½ en Ludo Tolhuizen (2083) met 2 ½.
Het waren niet de omstandigheden die de matige prestaties verklaren. Een goed hotel met een behoorlijk aantal sterren, meer dan voldoende culinaire mogelijkheden op een kleine loopafstand, en mooi en zonnig weer gedurende het gehele toernooi maakten in elk geval de trip als vakantie een succes. De organisatie bood ook nog een sociaal programma aan en de stadstour was zeer de moeite waard. Omdat het mooie stadcentrum van Graz dichtbij was, drie kwartier lopen dan wel een kwartier met de bus, zijn we daar ook diverse malen geweest, onder meer om de Schlossberg met een groot aantal treden te beklimmen. Natuurlijk niet met de lift dan wel de kabelbaan ! ;-)

Niet alleen de sporen die het klimmen der jaren bij ondergetekende nalaat (wat tot uiting komt in concentratieverlies en bij tijd en wijle een gebrek aan conditie) is de laatste jaren ook de motivatie aan sterke sleet onderhevig. Als je een fatsoenlijk resultaat wilt behalen, dan moet je je daarvoor met ziel en zaligheid inzetten, dat is een bekend gegeven. En dat wil niet echt meer lukken. Een typisch voorbeeld is te zien in het volgende partij fragment uit de 6e ronde, om het moment dat ik na een zeer aarzelende start (ongetwijfeld ook beïnvloed door de financiële schade – op de eerste avond in een restaurant bestolen van 180 Euro) weer enigszins in het toernooi leek te komen.

Welling,G (2286) - Tomazini,Z (2386)
Graz A (6), 18.02.2020

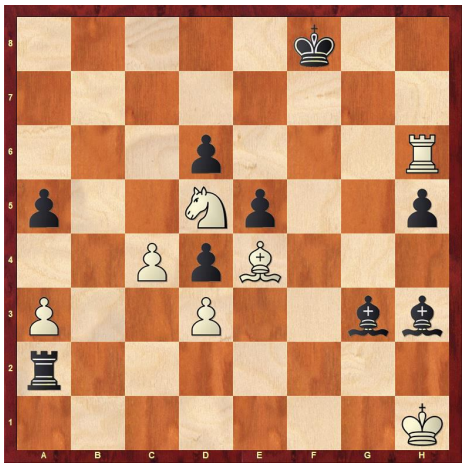

De dramatische gevolgen van een volledig mislukte opbouw zijn nog zichtbaar en de witspeler loopt al tientallen zetten achter de feiten aan. Maar zojuist is de tijdnoodfase op het nippertje overleefd en is een half uur aan de bedenktijd toegevoegd (waarbij natuurlijk nog het increment van 30 seconden per zet).
Je zou zeggen dat dit het moment is om je nog één keer in de stelling te verdiepen om te kijken of er nog iets van te maken is, en zo niet – nou ja dan heb je in elk geval je best gedaan. Zonder me ook maar één moment serieus te bekommeren om eventuele kansen speelde ik hier **41.♖h8+?? ♔g7 42.♖h7+ ♔g8 43.♘f6+ ♔f8 44.♘d7+ ♗xd7 45.♖xd7 h4** en zwart won spoedig, **0-1**

Een laatste kleine inspanning had hier nog een half punt opgeleverd, want na enkele minuten rekenen is het zonneklaar dat ***41.♖f6+!*** remise maakt , de koning kan niet ontsnappen : ***41...♔e8 42.♗g6+ ♔d7 43.♖f7+ ♔c8*** *(43...♔d8 44.♖f8+ ♔d7 45.♗e8+ ♔e6 (45...♔c8 46.♗c6#) 46.♖f6#)* ***44.♘e7+ ♔b8 45.♘c6+ ♔c8 46.♘e7+ ♔d8 47.♘c6+***
Wit had zoals gezegd voldoende tijd en had dat wel mogen zien. In zekere zin een motivatie kwestie.

Tegen het einde van het toernooi leek de juiste "spirit" wat op te flikkeren, in de partij tegen een 15-jarige Italiaanse FM die deze titel ongetwijfeld heeft behaald met een podiumplaats bij een internationaal jeugdkampioenschap.

Welling,G (2286) - Buonanno,R (2151)
Graz A (8), 20.02.2020
1.d4 ♘f6 2.♘f3 g6 3.♘c3
Een wat agressievere bui vandaag door de tegenvallende resultaten tot dusverre
3...♗g7
3...d5 4.♗f4 ♗g7 5.e3 0–0 6.♗e2 c5! *(6...b6 7.♘e5 ♗b7 8.h4!* met aanval*)* 7.♘e5 met een meer strategisch speltype
4.e4 d6 5.♗e3 a6 6.♗d3
6.♕d2 liet ik even na 6...b5 7.♗d3 ♗b7 met druk op e4
6...0–0?!
6...b5 lijkt een betere timing bijv. 7.a4 b4 8.♘e2 ♗b7 9.♘g3 0–0 10.0–0 ♘bd7 11.c3 +=
7.♕d2 b5 8.a4! b4 9.♘e2
Wint een tempo door de aanval op b4
9...a5 10.♗h6 ♘bd7
10...♗b7 dan keek ik naar varianten als 11.♘g3 *(11.♗xg7 ♔xg7 12.♘g3 ♘bd7 13.e5)* 11...♘bd7 12.♗xg7 ♔xg7 13.e5 ♘d5 14.♘h5+! met winnende aanval 14...gxh5 *(14...♔h8 15.♕h6 ♖g8 16.♘g5)* 15.♕g5+ ♔h8 16.♕h6 ♘5f6 17.exf6 ♘xf6 18.♘g5
11.♗xg7 ♔xg7 12.e5 ♘d5

13.h4!
13.♘g3 dan lijkt zwart zich redelijk te verdedigen met 13...e6 *(13...♗b7 14.♘h5!+)*

13...h5 14.e6! fxe6
Niet nemen houdt misschien langer vol maar is niet minder hopeloos
15.♗xg6! ♔xg6
15...♖xf3 helpt geen zier omdat de g-lijn open komt : 16.gxf3 ♔xg6 17.♕g5+ ♔f7 *(17...♔h7 18.♖g1 ♕f8 19.♕g6+ ♔h8 20.♕xh5+)* 18.♕xh5+ ♔f6 19.♕h6+ ♔f7 *(19...♔f5 20.♘g3#)* 20.♕h7+ ♔f8 *(20...♔f6 21.♖g1)* 21.♖g1 ♘7f6 22.♕h8+ ♔f7 23.♖g7#
16.♕g5+ ♔h7 17.♕xh5+ ♔g8
7...♔g7 18.♖h3 wint 18...♖g8 19.♖g3+ ♔f8 20.♕h6+ ♔f7 21.♕h7+
18.♕g6+!
Eenvoudig en winnend
18.♖h3?! geeft zwart kansen op verdediging 18...♖f7 19.♕g6+ *(19.♖g3+? ♖g7)* 19...♖g7 20.♕xe6+ ♔h8 21.♕xd5 ♘b6 22.♕e4 ♗xh3 ~
18.♘g5!? wint ook maar is moeilijk te berekenen 18...♘7f6 19.♕g6+ ♔h8 20.♖h3! ♕e8 21.♕h6+ ♔g8 22.♖g3 e5 23.dxe5 dxe5 24.♘e6+ ♔f7 25.♘g7! +–
18...♔h8 19.♕h6+ ♔g8 20.♕xe6+
1–0

In de voorlaatste ronde volgden wij de partij van de Oostenrijkse grootmeester Shengelia, die vele uren tevergeefs een eindspel met pluspion trachtte te winnen. Juist op het moment dat de verwachting was dat de remise spoedig zou worden beklonken, liet Shengelia een belangrijke pion in staan en kon de partij nog opgeven ook. De groep van spelers met 4 ½ uit 8, met ratings variërend van 2100+ tot 2300+ werd zodoende aangevuld met een sterke grootmeester, die op eerherstel uit was. Het was voor mijn kansen wat ongelukkig dat ik deze speler de laatste ronde moest bestrijden vanwege de kleur-alternering (bij het zwitsers programma wat in Nederland wordt gebruikt was dat niet het geval geweest). Maar daar staat tegenover dat het wel een uitdaging is en het werd een spannende partij die ondanks een zwarte minuspion binnen de remise-marge bleef.

Shengelia,D (2557) - Welling,G (2286) [B15]
Graz A (9), 21.02.2020

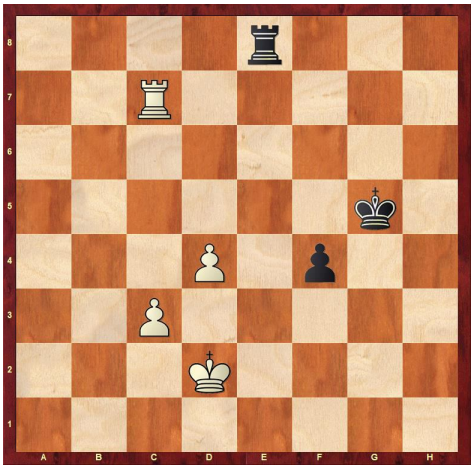

Ook in deze stelling was ik niet scherp :
48..♔f6?
48...♔g6! houdt de stelling.
Een mogelijke voortzetting om de thema's van dit eindspeltype te illustreren : 49.♖a7 *(49.d5 f3 50.♖a7 ♖e2+ 51.♔d3 ♖e5)* 49...f3 50.♖a1 ♔f5 51.♖e1 ♖c8 52.♔d3 ♔g4 53.♖g1+ ♔f4 54.♖g7 ♖e8 55.c4 f2 56.♖f7+ ♔g3 57.d5 ♖e1 58.c5 f1♕+ 59.♖xf1 ♖xf1 en de twee pionnen zijn niet ver genoeg voor winst bijv. 60.d6 ♖d1+ 61.♔e4 ♔g4 62.♔e5 ♔g5 63.c6 ♖e1+ 64.♔d5 ♔f5 65.c7 ♖d1+ 66.♔c6 ♖c1+ 67.♔d7 ♔e5 =

49.♖h7!
Met het subtiele maar slechte ..♔f6 (wel dichter bij wits pionnen) overzag zwart deze zet
49...♔f5 50.♔d3 f3?
50...♖e3+! is wellicht nog een kans, 51.♔c4 *(51.♔d2 ♖e8)* 51...♖e8 52.d5 *(52.♖f7+ ♔e4)* 52...♔e5 ~
51.♖f7+ ♔g4 52.d5 ♔g3 53.c4
53.d6 lijkt ook te kunnen 53...♖e6 *(53...♖d8 54.d7 ♔g4 55.c4 ♔g5 56.c5 ♔g6 57.♖xf3 ♖xd7+ 58.♔c4* met winnende afsnijding*)* 54.d7 ♖d6+ 55.♔e3 ♖e6+ 56.♔d4 ♖e1 57.c4 f2 58.♔c5 ♖d1 59.♔c6 ♔g2 60.♔c7 +–
53...f2 54.d6 ♖e1 55.d7 ♖e7
55...f1♕+ 56.♖xf1 ♖xf1 57.♔e2 ♖f8 58.c5 +–, de pionnen winnen op eigen kracht
56.d8♕ ♖xf7 57.♕g5+
1–0

Het binnen de remise-marge houden van dergelijke eindspelen kostte me in het verleden niet zo veel moeite en dan ga je uit van een automatisme (“dat maak ik met zekerheid remise”). Maar als concentratie en conditie wat achterblijven blijkt het in de harde toernooi praktijk toch niet triviaal te zijn.

Gerard Welling